

Expertis

Dinkel

Regge

Schipbeek

de Tender  
SBO

# Doelen, leerlijnen en groepsplannen, een aanpak voor groep 1 en 2

Bijeenkomst rekenverbeterplan

16.03.'11

IBI, YZW

steunpunt  
onderwijszorg



# Programma

- Doel van de workshop
- Vraag en aanpak van de JORIK
- Leerlijnen
- Materialen en aanbod
- Groepsplan
- Vragen en afsluiten

# JORIK

- Even voorstellen
- Wat was de belangrijkste vraag

## Plan van aanpak op de JORIK

- Uitwerken van de leerlijnen
- Koppelen van toetsbare doelen aan de leerlijnen
- Koppelen van materialen en aanbod aan de leerlijnen
- Integreren van een planmatige aanpak in een groepsplan

# Waarom leerlijnen

- Stellen van heldere doelen; uitgangspunt effectief rekenonderwijs
- Doorlopende lijn naar volgende groepen
- Belang van doelen om een monitor te kunnen opstellen
- Belang van doelen om actief en preventief te kunnen optreden
- Belang van doelen voor opstellen beredeneerd aanbod
- Koppeling van doelen aan je groepsplan


## Uitwerken van de leerlijnen

- Niet alleen voor rekenen, ook taal en lezen om geïntegreerd aanbod te kunnen maken
- Indelen in perioden (E1, M2 en E2)
- Koppelen aan toetsbare doelen (door bv CITO, maar ook observatielijsten)

# Uitgaan van informatie:

- Uitgaan van:
  - Doelen PO-raad
  - Schatkist
  - Tule (dus ook kerndoelen)
  - Tal
  - Tussendoelen beginnende geletterdheid
  - Materialen protocol dyslexie

# Uitwerken leerlijnen

<b>JORIK</b>  Leerlijnen en toetsbare doelen	
--	---

## Hoofdgebied beginnende geletterdheid

(Inzet hierbij van het dyslexie protocol en bijbehorende toetsen, afname twee keer per jaar)



Subcategorie	Leerlijn	Toetsbare doelen	E 1	M 2	E 2
Boek oriëntatie					
	Kinderen begrijpen dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen		x	x	x
	Ze weten dat boeken wordt gelezen van voor naar achter, bijv. van boven naar beneden en regels van links naar rechts			x	x
	Ze weten dat verhalen een opbouw hebben		x	x	x
	Ze kunnen de inhoud van een boek enigszins voorspellen op basis van een omslag		x	x	x
	Ze weten dat je relevante vragen over een boek kunt stellen		x	x	x
Verhaalbegrip					



# Overzicht materialen en aanbod

- Op een rij zetten van aanwezige materialen/methoden
  - Schatkist
  - Eigen materialen leeskastje en rekenkastje
  - Map fonemisch bewustzijn
  - Taallijn
  - MI-kaarten
  - Ontwikkelingsmateriaal
  - Pictolezen

# Koppelen van materialen en aanbod aan leerlijn

<p><b>JORIK</b></p> <p>Overzicht materialen en aanbod</p>	 
---	--

**Hoofdgebied beginnende geletterdheid**

(Inzet hierbij van het dyslexie protocol en bijbehorende toetsen, afname twee keer per jaar)



Subcategorie	Leerlijn	Materialen en aanbod	
Boek oriëntatie			
	Kinderen begrijpen dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen	1, 2, 5	
	Ze weten dat boeken wordt gelezen van voor naar achter, blz. van boven naar beneden en regels van links naar rechts	1, 2, 5, 8	
	Ze weten dat verhalen een opbouw hebben	1, 2, 5	
	Ze kunnen de inhoud van een boek enigszins voorspellen op basis van een omslag	1, 2, 5	
	Ze weten dat je relevante vragen over een boek kunt stellen	1, 2, 5	
Verhaalbegrip			

## Korte tussenstop

Wat betekende het uitwerken van deze leerlijnen en de koppeling van de materialen voor de ib en de leerkracht van de JORIK?

Inzicht, overzicht, veel werk?

## Verder naar de groepsplannen

- Stap 1; Opdelen doelen
- Stap 2; Groepsoverzicht
- Stap 3; Aanpak en organisatie van onderwijs
- Stap 4: Planning materialen en aanbod per week
- Stap 5; Geïntegreerd activiteiten aanbod
- Stap 6; Evaluatie

# Stap 1; opdelen doelen per periode

<p><b>Groepsplan</b> <b>JORIK</b></p> <p>Leerkracht: Periode 1: augustus t/m januari Schooljaar:</p>	 
--	---

Toetsbare doelen voor blok augustus t/m januari	
Groep 1 (jongsten)	Groep 2 (oudsten)
<p><b>Boekoriëntatie</b> Begrijpen dat illustraties en tekst een verhaal vertellen Voorspellingen doen over een verhaal</p> <p><b>Verhaalbegrip</b> Kinderen begrijpen de taal van voorleesboeken Een verhaal kunnen navertellen aan de hand van illustraties</p> <p><b>Beginnende gecijferdheid:</b> Ze kennen het verschil tussen dag en nacht Kennis van de primaire kleuren De kinderen zijn in staat te sorteren op grond van een bepaald kenmerk Opzeggen van de telrij tot 5 Benoemen aantallen met bijvoorbeeld vingers, streepjes op stippen van 1-5</p>	<p><b>Boekoriëntatie</b> Begrijpen dat illustraties en tekst een verhaal vertellen Voorspellingen doen over een verhaal Weten dat boeken worden gelezen van voor naar achter, bij van boven naar beneden en regels van links naar rechts Ze weten dat verhalen een opbouw hebben Ze weten dat je relevante vragen over een boek kunt stellen</p> <p><b>Verhaalbegrip</b> Kinderen begrijpen de taal van voorleesboeken Een verhaal kunnen naspelen Een verhaal kunnen navertellen</p> <p><b>Functies geschreven taal</b> Begrijpen van picto's en symbolen Begrijpen dat je dmv tekst en tekens kunt communiceren</p> <p><b>Relatie gesproken en geschreven taal</b> Weten dat je gesproken worden kunt vastleggen Weten dat geschreven woorden kunnen worden uitgesproken</p>

# Stap 2; groepsoverzicht

## Beginsituatie in groepsoverzicht periode 1 augustus - januari

Cito, Taal voor kleuters, groep 1 (indien aanwezig, gegevens laatste toets vorig schooljaar)							
Naam	Vaardigheids score	Niveau	Analyse				Onderwijsbehoefte (wat heeft deze leerling nodig om gestelde doelen te bereiken)
			Woordenschat		Luisteren		
			Max. 32	Risico 18	Max. 16	Risico 10	



Cito, Taal voor kleuters, groep 2 (indien aanwezig, laatste toets vorig schooljaar, anders afnemen)							
Naam	Vaardigheids score	Niveau	Analyse				Onderwijsbehoefte (wat heeft deze leerling nodig om gestelde doelen te bereiken)
			Woordenschat		Luisteren		
			Max. 32	Risico 18	Max. 16	Risico 10	

# Stap 3; aanpak en organisatie van onderwijs

Aanpak en organisatie van onderwijs			
	Boven niveau (prognose Spinaker)	Op niveau (prognose Tender)	Onder niveau
Leerlingen groep 1 (taal voor kleuters, ordenen, protocol dyslexie)			
Leerlingen groep 2 (taal voor kleuters, ordenen, protocol dyslexie)			
Inzet van de instructie (rol leerkracht)			
Inzet van de kleine kring (rol leerkracht)			
Inzet van de verwerking (rol onderwijsassistent)			





# Stap 5; geïntegreerd activiteitenaanbod

Naam thema: Periode: Beoogde doelen:	Activiteiten en materialen	Activiteiten en materialen	Activiteiten en materialen
Spelactiviteiten			
Reken en wiskunde activiteiten			
Taal en leesactiviteiten			
Kring en gespreksactiviteiten			
Motorische activiteiten			
Constructieve activiteiten			
Onderzoeksactiviteiten			

# Stap 6; evaluatie

Evaluatie periode 1; augustus - november				
Datum evaluatie:				
Met wie:				
Toetsgegevens en observatiegegevens (zie ook beginsituatie groepsplan periode 2 november – februari)				
Namen	Toets Taal voor Kleuters	Toets Ordenen	Toetsen protocol dyslexie	Observatiegegevens
<b>Groep 1</b>				
<b>Groep 2</b>				

Gesprekspunten en vervolgspraken:

# Naar de praktijk; ingevuld groepsplan met toelichting

Cito, Ordenen, groep 1 (afname november)										
Naam	Vaardigheids score	Niveau	Analyse						Onderwijsbehoefte (wat heeft deze leerling nodig om gestelde doelen te bereiken)	
			K = kleur V = vorm C = classificeren G = grootte S = <del>seriëren</del> Ve = vergelijken T = tellen							
			K	V	C	G	S	Ve		T
			6	6	6	6	6	6		
			3	3	3	3	3	3		
	41	E1-C	6	4	6	6	4	3	3	
	32	M1-C	5	6	3	3	4	1	3	Ve
	42	E1-C	5	3	5	5	5	5	5	
	38	M1-C	3	4	4	5	6	3	5	
	48	M2-C	6	6	6	6	4	2	6	Ve

**Cito, Ordenen, groep 2 (afname november)**

Naam	Vaardigheids score	Niveau	Analyse						Onderwijsbehoefte (wat heeft deze leerling nodig om gestelde doelen te bereiken)
			V = vorm C = classificeren S = <del>soorten</del> <del>Ve</del> = vergelijken T = tellen Ge = getallen						
			V	C	S	<del>Ve</del>	T	Ge	
			6	6	12	6	6	6	
			3	3	6	3	3	3	
	43	E1-C	3	5	7	3	3	2	Ge
	57	E2-C	5	6	11	4	5	2	Ge
	32	M1-C	2	4	4	1	4	1	V-S- <del>Ve</del> -Ge
	37	M1-C	2	5	8	1	0	3	V- <del>Ve</del> -T
	59	E2-B	4	6	11	1	5	6	<del>Ve</del>
	44	M2-C	4	6	6	2	4	3	<del>Ve</del>
	42	E1-C	5	4	9	0	2	3	<del>Ve</del>
	48	M2-C	6	5	9	1	5	3	<del>Ve</del>

Aanpak en organisatie van onderwijs			
	Boven niveau (prognose Spinaker)	Op niveau (prognose Tender)	Onder niveau
<b>Leerlingengroep 1</b> (taal voor kleuters, ordenen, protocol dyslexie)	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden tussendoelen 1+2 boekoriëntatie /verhaalbegrip</li> <li>• Starten met tussendoelen 3+4</li> </ul> Functie geschreven taal <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitbreiding woordenschat</li> <li>• Leeskastje :(tussendoelen)</li> <li>• Auditieve training</li> <li>• Inoefenen woorden anker/ thema</li> <li>• <u>telrij</u> onderhouden en uitbreiden.</li> </ul> LIn: <u>Melvin</u>	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden tussendoelen 1+2</li> </ul> boekoriëntatie /verhaalbegrip <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden en uitbreiden <u>ontl gecijferdheid</u> met de nadruk op sorteren en vergelijkingen (<u>Seriant</u>)</li> <li>• <u>telrij</u> onderhouden en uitbreiden.</li> <li>• Leeskastje :(tussendoelen)</li> <li>• Auditieve training</li> <li>• Inoefenen woorden anker/ thema</li> </ul> LIn: <u>Senna/Emanuël</u>	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• tussendoelen 1+2</li> </ul> boekoriëntatie /verhaalbegrip <ul style="list-style-type: none"> <li>• Leeskastje :(tussendoelen)</li> <li>• Auditieve training</li> <li>• Observatie en registratie (tussendoelen)</li> <li>• Passieve woordenschat</li> <li>• Kritisch luisteren</li> <li>• Inoefenen woorden anker/thema</li> <li>• <u>seriant</u></li> </ul> LIn: Benjamin-Thomas
<b>Leerlingengroep 2</b> (taal voor kleuters, ordenen, protocol dyslexie)	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden tussendoelen 1+2</li> </ul> boekoriëntatie /verhaalbegrip <ul style="list-style-type: none"> <li>• Starten met tussendoelen 3+4</li> </ul> Functie geschreven taal <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Pictolezen</u></li> <li>• Leeskastje :(tussendoelen) Auditieve training</li> <li>• Observatie en registratie (tussendoelen)</li> <li>• Inoefenen woorden anker/ thema</li> <li>• Lettervilla :groeiboekje plakboek</li> <li>• oefen werkboekjes passend bij het anker/thema(verrijkingstof)</li> <li>• Rekenflat</li> <li>• LIn: <u>jennyca/Zoë/Beyza</u>.</li> </ul>	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden tussendoelen 1+2</li> </ul> boekoriëntatie /verhaalbegrip <ul style="list-style-type: none"> <li>• Starten met tussendoelen 3+4</li> </ul> Functie geschreven taal <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Pictolezen</u></li> <li>• Inoefenen woorden anker/ thema</li> <li>• Lettervilla :groeiboekje plakboek</li> <li>• <u>seriant</u></li> </ul> LIn: Tess	Kleine kring: <ul style="list-style-type: none"> <li>• onderhouden tussendoelen 1+2</li> </ul> boekoriëntatie /verhaalbegrip <ul style="list-style-type: none"> <li>• Starten met tussendoelen 3+4</li> <li>• Start <u>Pictolezen</u> 2 wrd zinnen.</li> </ul> LIn: <u>Rens / Lars/ Maja / Esmeralda</u> .

<b>Inzet van de instructie (rol leerkracht)</b>	Grote kring Instructie (adaptief) Her instructie (tijdens verwerking)	Grote kring Instructie (adaptief) Her instructie (tijdens verwerking)	Grote kring Instructie (adaptief) Her instructie (tijdens verwerking)
<b>Inzet van de kleine kring (rol leerkracht)</b>	3x per 2 weken instructie 1 x in de eerste week  2 x in de tweede week	3x per 2 weken instructie 1 x in de eerste week  2 x in de tweede week	3x per 2 weken instructie 1 x in de eerste week  2 x in de tweede week
<b>Inzet van de verwerking (rol onderwijsassistent)</b>	3x per 2 weken 1x in de eerste week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)  2 x in de tweede week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)	3x per 2 weken 1x in de eerste week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)  2 x in de tweede week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)	3x per 2 weken 1x in de eerste week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)  2 x in de tweede week (verwerking van de instructie van de <del>l</del> kr)
<b>Materialen</b>			

**Planning materiaal en aanbod**

Start datum 15-11-10	Anker: Feest in december	Schatkistmaterialen Themamaterialen	Fonemisch bewustzijn (o.a. map en pictolezen)	Overige materialen (o.a. kastjes)
Week 46	Anker: kerstmis met pietje • Kennismaking	Kennismaking. • <u>Pompom</u> is zwarte piet • Sint en piet op bezoek(verkleed kinderen als) • Sinterklaasconcert • Een zak vol woorden Woordenschat: ster-maan-zon passend bij het ankerpunt	<u>Pictolezen</u> 3 wrd zinnen(oud) Auditief: meerlettergrepige woorden nazeggen Sint magneetspel (rijmen)	Rekenkastje: thema sint/piet Leeskastje: Auditieve oefeningen passend in thema
Week 47	Anker: kerstmis met pietje • Ankerverhaal Ankerpunt • Sinterklaas vieren	Ankerverhaal • Navertellen /spelen <u>ankerverhaal</u> • Spelen in het paleis • Je eigen letter Kleutersetje: Spel 2 tussendoel: ruimtelijke oriëntatie: Cadeautjes in de kast • schoen zetten • zakken vullen Woordenschat: ster-maan-zon passend bij het ankerpunt	Je eigen letter. Wat hoor je vooraan bij: sinterklaaswoorden Auditieve oef: <u>aud</u> discriminatie Reactiewoord herkennen Auditief geheugen: hetzelfde woord in 2 zinnen <u>Pictolezen</u> 3 wrd zinnen(oud)	Rekenkastje: thema sint/piet Rekenflat: pepemoten 1t/m10 Lettervilla p Lettermuur p Leeskastje: Auditieve oefeningen passend in thema
Week 48	Anker: kerstmis met pietje Ankerpunt • Wensen en verlangens • heimwee	• Het verlanglijstje • Pietje heeft heimwee • Praten over heimwee • de brief naar Spanje • hoelang duurt het? Woordenschat: ster-maan-zon passend bij het ankerpunt	Schatzoeker verlanglijstje/wensen Auditieve analyse: Zinnen verdelen in woorden <u>Pictolezen</u> 3 wrd zinnen(oud)	Rekenkastje: thema sint/piet Rekenflat: sint piet dingen tellen 1t/m10 Ordenen/ sorteren en rubriceren Leeskastje: Auditieve oefeningen passend in thema

Naam Anker feest in december/sint Periode: week 46/47/48 Beoogde doelen:	Activiteiten en materialen	Activiteiten en materialen	Activiteiten en materialen
<b>Spelactiviteiten</b>	De boot van sinterklaas in de bouwhoek. Het kantoor van Sint/Taalhoek Puzzels en spelletjes van sinterklaas Doepaden Sint(digi)	De boot van sinterklaas in de bouwhoek. Het kantoor van Sint/Taalhoek Puzzels en spelletjes van sinterklaas. Doepaden Sint(digi)	De boot van sinterklaas in de bouwhoek. Het kantoor van Sint/Taalhoek Puzzels en spelletjes van sinterklaas. Doepaden Sint(digi)
<b>Reken en wiskunde activiteiten</b>	Pepernoten tellen Welke vorm heeft het cadeau Hoeveel nachtjes slapen Opdrachten rekenkastje Rekenflat telrij. 1 t/m 15 Knijpkaarten MI activiteiten	Pepernoten tellen Welke vorm heeft het cadeau Hoeveel nachtjes slapen Opdrachten rekenkastje Rekenflat telrij. 1 t/m 10 Knijpkaarten MI activiteiten	Pepernoten tellen Welke vorm heeft het cadeau Hoeveel nachtjes slapen Opdrachten rekenkastje Rekenflat telrij. 1 t/m 5 Knijpkaarten MI activiteiten
<b>Taal en leesactiviteiten</b>	Boeken over sinterklaas Auditieve oefeningen(functie geschreven taal) Woorden nastempelen taalhoek Leeskastje Lettervilla Knijpkaarten Picto lezen	Boeken over sinterklaas Auditieve oefeningen(functie geschreven taal) Woorden nastempelen taalhoek Leeskastje Lettervilla Knijpkaarten Picto lezen	Boeken over sinterklaas Auditieve oefeningen(boekoriëntatie en verhaalbegrip) Leeskastje Lettervilla knijpkaarten
<b>Kring en gespreksactiviteiten</b>	Woordkaarten schatkist(niveau) Woordvelden maken Kijktafel O,kom er eens kijken Auditieve oef(niveau) Informatieve boeken Prentenboeken Programma /informatie /digi/ NOT	Woordkaarten schatkist(niveau) Woordvelden maken Kijktafel O,kom er eens kijken Auditieve oef(niveau) Informatieve boeken Prentenboeken Programma /informatie /digi/ NOT	Woordkaarten schatkist(niveau) Woordvelden maken Kijktafel O,kom er eens kijken Auditieve oef(niveau) Informatieve boeken Prentenboeken Programma /informatie /digi/ NOT
<b>Motorische activiteiten</b>	Kralenplank	Kralenplank Stempelen Muizentrap	Kralenplank Vingerverven/zwarte piet
<b>Constructieve activiteiten</b>	Knutselopdrachten rondom het anker (werkschema)2+3 dimensionaal vouwopdrachten(oud)	Knutselopdrachten rondom het anker (werkschema)2+3 dimensionaal vouwopdrachten(midden)bouwen	Knutselopdrachten rondom het anker (werkschema)2 dimensionaal vouwopdrachten(jong)



# Bespreken

- Uitdelen van de materialen
- Bespreken in groepen
- Wat kun je hier mee in je eigen situatie
- Wat zou je meer willen weten

## Tot slot

- Vragen of opmerkingen
- Bedankt voor de aandacht!